

www.mevzuattakip.com.tr

Mahalli İdarelere Yönelik Eğitim Faaliyetleri ve Faaliyetler İçin Personel Görevlendirilmesi ve Mahalli İdare Bütçelerinden Ödeme Yapılması Esasları

Bu makalede, mahalli idarelere yönelik olarak düzenlenen eğitim seminerlerine ilişkin izin ve diğer hususlar üzerinde durulmuştur.

Mahalli İdarelere Yönelik Eğitim Faaliyetleri ve Faaliyetler İçin Personel Görevlendirilmesi ve Mahalli İdare Bütçelerinden Ödeme Yapılması Esasları

Halil MEMİŞ

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

DKBB Genel Sekreteri

I- GİRİŞ:

Ülkemizde mahalli idarelere yönelik olarak, özel ve resmi birçok kurum ve kuruluş gerek yurt içinde eğitim programları ve gerekse yurt dışında eğitim, inceleme ve araştırma programları düzenlemektedirler.

Hiç şüphesiz bu tür faaliyetlerin, mahalli idarelerimizin kurumsal kapasitelerinin gelişmesine, seçilmiş ve atanmış yetkililerinin bilgi ve becerilerinin artmasına çok büyük ve olumlu katkıları vardır.

Her şeyden önce, eğitimin önemini, sağlayacağı ve sağladığı yararları tartışma konusu bile yapmanın gereksizliğine inanırız.

Ülkemizde, son yıllarda gelişen sivil toplum fikrinin de bir ürünü olarak mahalli idarelere yönelik eğitim faaliyeti yürüten birçok sivil toplum kuruluşu mevcuttur. Her şeyi Devletten beklemenin ötesinde, bu ülkeye, bu ülkenin kurumlarının ve çalışanlarının kapasitelerinin gelişmelerine önem veren sivil toplum kuruluşlarının bulunduğunu bilmek bizleri çok mutlu edecektir.

Bunun yanında, kanunen ana amaç ve görevlerinden başlıcasının mahalli idareler personelinin eğitilmesi olan ve 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununa göre kurulan ve kamu tüzel kişiliğine haiz belediye birlikleri mevcuttur.

Mahalli idarelere yönelik olarak birçok eğitim semineri düzenlenmesinden ziyade, önemli olanın söz konusu kurum ve kuruluşların belirttiğimiz amaca yönelik olarak faaliyette bulunmalarıdır.

Söz konusu eğitimlerin, eğitime katılanların kamu görevlerinin bir parçası olduğu gerçeğini hiçbir zaman gözden uzak tutmamak gerektiğini düşünüyoruz. Bu husus, vicdani, hukuki ve etik anlayışımızın bir parçası olmalıdır. Zira, bu eğitim programlarının bedellerinin kamuya ait kaynaklardan, halkın parasından oluşan mahalli idarelerin bütçelerinden karşılandığı gerçeğini hiçbir zaman unutmamamız gerektiğini düşünmekteyiz.

Bu düşünce ile olaya baktığımızda, yapılan eğitim seminerlerinin ne kadar ciddiyetle planlanıp, ne kadar ciddiyetle uygulanmaları gerektiği gerçeği de ortaya çıkacaktır.

Eğitim seminerleri, bir yerde personelin bilgi düzeyinin yükseltilmesi, bilgilerinin tazelenmesi, yanlış ve noksan bilinen bazı hususların düzeltilmesi ve tamamlanması amacına matuf olarak düzenlenmelidir. Katılanlar da, kesinlikle bu amacı gütmelidirler.

Eğitim seminerleri, aynı zamanda katılanların moral motivasyonunu yükseltmeye, onları yoğun iş ortamından uzaklaştırmaya ve biraz da dinlendirmeye yönelik olmalıdır.

Eğitim programlarının katılanlar açısından mesailerinin bir parçası olduğu düşüncesi asla gözlerden uzak tutulmamalıdır. Bunun yanında, eğitim programını düzenleyenler açısından da kamu hizmeti niteliğinde olduğu şeklinde algılanması gerçeği de asla gözden uzak tutulmamalıdır.

Son yıllarda, düzenlenen eğitim programlarının bazılarının bu amaçlardan saptığının gözlemlenmesi üzerine son bir yıl içerisinde, İçişleri Bakanlığı belli bir disiplin getirmek amacına matuf düzenlemeler yapmıştır.

Burada, İçişleri Bakanlığımızın son bir yıl içerisinde yaptığı düzenlemeler çerçevesinde eğitim seminerlerini düzenleme, bu seminerlere katılma ve bütçeden ödeme yapılması konuları üzerinde durulacaktır.

Konu Őu baŐlıklar altında incelemeye tabi tutulacaktır:

- Mahalli idarelerin eğitimlerine y6nelik mevzuat h6k6mleri.
- İŐiŐleri Bakanlığının bu konudaki g6ncel genelgeleri.
- Yurt iÇi eğitim seminerlerinin d6zenlenmesi.
- Yurt dıŐı, eğitim, inceleme ve araştırma programlarının d6zenlenmesi.
- SonuÇ.

II- MAHALLİ İDARELERİN EğİTİMLERİNE Y6NELİK MEVZUAT H6K6MLERİ

3152 sayılı İŐiŐleri Bakanlığı TeŐkilat ve G6revleri Hakkında Kanun'un 11. maddesi:

"e) Mahalli idareler personelinin hizmetiŐi eğitimini ve uygulanmasını takip etmek, Eğitim Daire BaŐkanlıđıyla işbirliği yaparak planlamak,"

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20. maddesi:

"Mahalli idarelerin menfaatlerinin korunması, gelişmelerine yardımcı olunması, personelinin eğitilmesi ve mahalli idarelerle ilgili kanun hazırlıklarında g6r6Ő bildirilmesi amacıyla il 6zel idarelerini ve belediyeleri temsil etmek 6zere 6lke d6zeyinde sadece birer birlik kurulabilir. Bu durum 6lke d6zeyinde olmaksızın bu amaŐlarla başka mahalli idare birliği kurulmasına engel oluŐturmaz. İl 6zel idareleri ve belediyeler 6lke d6zeyinde kurulan birliklerden kendilerine ait olanın doğal 6yesidirler."

III- İŐİŐLERİ BAKANLIğININ BU KONUDAKİ G6NCEL GENELGELERİ

İŐiŐleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel M6d6rl6đ6 21.02.2007 tarih ve 2007/26 sayılı 'Eğitim Faaliyetleri' konulu Genelge:

"3152 sayılı İŐiŐleri Bakanlığı TeŐkilat ve G6revleri Hakkında Kanununun 1 ve 2 nci maddelerine g6re; mahalli idarelerin y6nlendirilmesi, bunlarla ilgili d6zenlemelerin yapılması ve bu idarelerin merkezi idare ile olan iliŐkilerinin y6r6t6lmesi İŐiŐleri Bakanlığının g6revleri arasında bulunmaktadır. Aynı Kanununun 11 inci maddesi uyarınca da; Mahalli idarelerin iş ve iŐlemlerine dair ŐeŐitli kanun, t6z6k ve y6netmeliklerle Bakanlığa verilmiŐ olan g6rev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuŐlandırmak ve geliŐtirmek; mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun Şekilde yapılmasını g6zetmek; mahalli idarelerin geliŐtirilmesi amacıyla araŐtırmalar yapmak mahalli idareler personelinin hizmet iÇi eğitimini ve uygulanmasını takip etmek ve planlamasını yapmak konusunda Mahalli İdareler Genel M6d6rl6đ6 yetkilidir.

Belirtilen kanun hükümlerine istinaden; mahalli personeline dönük olarak uygulanacak olan eğitim programları arasında koordinasyonun sağlanması eğitim ihtiyacının yerinde ve zamanında karşılanması, kamu kurum ve kuruluşlarınca uygulamaya konulan amaçlı projelerden beklenen verimin elde edilmesi, mükerrer eğitim uygulamalarının önlenmesi ve kamu kaynaklarının yerinde ve etkin şekilde kullanılmasının temini amacıyla; il özel idaresi, belediye ve mahalli idare birlikleri ile bunlara bağlı kurum ve kuruluşların seçilmiş ve atanmış personeline yönelik olarak uygulanan eğitim, kurs, konferans, seminer ve benzeri adlar altındaki faaliyetlerin yürütülmesinde bundan böyle aşağıda belirtilen usul ve esaslara göre hareket edilmesi uygun görülmüştür:

1- *Mahalli idare birliği, dernek vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlarca düzenlenen eğitim ve benzeri hizmetlere mahalli idare personelinin katılımı ve bütçeden ödeme yapılabilmesi için, söz konusu faaliyeti düzenleyecek kurum ve kuruluşlar tarafından, eğitim veya faaliyet programı, programda görev alacak kişiler, programın uygulanacağı yer ve katılımcı ücreti de belirlenerek önceden Bakanlığımızdan izin alınacaktır.*

2- *Düzenlenen programda, Bakanlık personelinin veya başka kamu görevlilerinin konferansçı olarak görev alması halinde, bir kişiye bir günde en fazla dört saat üzerinden ödeme yapılacak ve bir saatlik ücretin net tutarı memur maaş katsayısının 1500 rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmeyecektir.*

3- *Eğitime katılacak belediye personeli başına ödenecek tutar, konaklama dahil günlük olarak, memur maaş katsayısının 2500 rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmeyecektir. Konaklama ücretinin eğitim ücretine dâhil olması halinde personele ulaşım giderleri ve 1/3 oranında harcırah ödenecektir.*

4- *Uygulanacak her türlü eğitim programı sonunda; katılan kişi sayısı ve anlatılan konulara ait metin veya sunuları ihtiva eden sonuç raporu eğitimi düzenleyen kuruluş tarafından en geç 15 gün içerisinde yazılı ve elektronik ortamda Bakanlığa gönderilecektir.*

5- *İl özel idaresi, belediye ve mahalli idare birlikleri ile bunlara bağlı kurum ve kuruluşlar eğitim faaliyetlerine personel göndermeden önce Bakanlık iznini arayacaktır. Eğitim veren Kuruluşlarca gönderilecek izin yazıları, gerektiğinde bakanlıktan teyit edilecektir. Bundan böyle, Bakanlık tarafından izin verilen eğitim programı ve uygulayıcı kuruluş Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün www.mahalli-idareler.gov.tr internet adresinde ilan edilecektir. Dolayısıyla, Bakanlıktan izin alınmadan yürütülen eğitim faaliyetleri için bu faaliyeti düzenleyen kuruluşa ve personele mahalli idare bütçesinden ödeme yapılmayacaktır.*

6- *Düzenlenecek faaliyetle ilgili olarak Bakanlıktan konferansçı talep edilmesi halinde bu husus yapılacak başvuruda ayrıca belirlenecektir. Faaliyetin ve personelin uygun olması halinde Bakanlıktan da eğitici görevlendirilebilecektir.*

7- Bu tür faaliyetler sadece yurt içinde düzenlenecek olup, yurt dışında bu tür faaliyet düzenlenmesi için talepte bulunulmayacaktır.

8- Mahalli idare personeline dönük olarak, bakanlıklar ile bakanlıkların bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşları ile üniversiteler tarafından düzenlenecek olan eğitim programları, bu kurumların mevzuatı uyarınca Bakanlıktan izin alınmadan yürütülebilecektir.

Bilgilerinizi ve iliniz mahalli idarelere gerekli duyurunun yapılarak uygulamanın titizlikle takibini rica ederim."

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 25.10.2007 tarihli "Yurtdışı Görevlendirme" konulu Genelge:

"İlgi: 20.06.2005 tarih ve BO50MAH076000/5003-50520 2005/62 sayılı Genelgemiz.

Bakanlığımızın 2005/62 sayılı Genelgesinde aşağıdaki hususların açıklanması ve değişikliğin yapılması zaruri görülmüştür.

1- İlgi genelgemizde belediyelerin seçilmiş ve atanmış personelin yurtdışı görevlendirmelerinde uyulacak usul ve esaslar açıklanmış olup, genelgenin 3 üncü maddesinde yurtdışı görevlendirmeler için belediye meclisinde karar alınması gerektiği belirtilmiştir. Toplantı dönemi bakımından meclis kararı alınmasına imkan bulunmadığı ve yurtdışı görevlendirmenin zorunlu olduğu hallerde, görevlendirmenin belediye başkanı tarafından yapılması ve görevlendirmeye ilişkin olarak ilk toplantısında belediye meclisine bilgi verilmesi uygun görülmüştür.

2- 5393 sayılı Belediye Kanununun 18 inci maddesi birinci fıkrası (p) bendinde düzenlenen, yurtdışındaki mahalli idareler ve birliklerle işbirliği veya kardeş kent ilişkisi kurulması ve ortak projeler gerçekleştirilebilmesi için mutlak surette belediye meclis kararı aranacaktır. Bu çerçevede yapılacak görevlendirmelerde ilgili meclis kararı belirtilecektir.

3- İlgi Genelgemizin 5 inci maddesinde yer alan "kamuya yararlı dernek" ibaresi genelge metininden çıkarılmış olup, bundan böyle hiçbir kişi, dernek, şirket, vakıf vb. kuruluşlar tarafından kurs, seminer, inceleme gezisi vb. adlarla yurtdışında düzenlenen programlar için personel görevlendirilmeyecek ve harcırah ödenmeyecektir.

4- Daha önceki genelgemizin bu genelgeye aykırı olan hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerinizi ve konunun iliniz dahilinde ki mahalli idareler duyurulmasını rica ederim."

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 24.01.2008 tarihli "Eğitim Semineri" konulu Genelge:

"İlgi: 2007/26 sayılı Genelge uygulaması

Bilindiği üzere Bakanlığımızın 2007/26 sayılı Genelgesinde, mahalli idare birliği, dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlarca düzenlenen eğitim, kurs, konferans, seminer ve benzeri adlar altındaki faaliyetlere, mahalli idare personelinin katılımı ve bütçeden ödeme yapılabilmesi için, söz konusu faaliyeti düzenleyecek kurum ve kuruluşlar tarafından, önceden Bakanlığımızdan izin alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Genelgenin uygulama sonuçlarının değerlendirilmesi neticesinde, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde "Birden fazla mahalli idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisi" olarak tanımlanan mahalli idare birlikleri bakımından Genelgede aşağıdaki değişikliklerin yapılması uygun görülmüştür.

1- Mahalli idare birliklerinin kamu tüzel kişisi olmaları ve üyelerine dönük olarak kurs, konferans, seminer ve benzeri adlar altında eğitim faaliyeti yapmaları tüzükleri gereği olduğundan, bu birlikler yapacakları eğitim faaliyetleri için bundan böyle Bakanlığımızdan izin almayacaklardır.

2- Mahalli idarelerin eğitim programlarının Bakanlığımızca koordine edilmesi nedeniyle, mahalli idare birlikleri tarafından düzenlenecek eğitim faaliyetleri ile ilgili olarak, faaliyetten en az 15 gün önce eğitim faaliyetinin konusunu, programda görev alacak kişiler, programın uygulanacağı yer ve katılımcı ücreti de belirlenerek Bakanlığımıza önceden bilgi verilecektir.

3- Mahalli idare birlikleri tarafından yapılacak olan eğitim faaliyetlerinde, eğitime katılacak mahalli idare personeli başına ödenecek tutar, konaklama dahil günlük olarak, memur maaş katsayısının 2500 rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmeyecektir. Konaklama ücretinin eğitim ücretine dahil olması halinde personele ulaşım giderleri ve 1/3 oranında harcırah ödenecektir.

4- Düzenlenen programda, Bakanlık personelinin veya başka kamu görevlilerinin konferansçı olarak görev alması halinde, bir kişiye bir günde en fazla dört saat üzerinden ödeme yapılacak ve bir saatlik ücretin net tutarı, memur maaş katsayısının 1500 rakamı ile çarpı sonucu bulunacak miktarı geçmeyecektir.

Bilgilerinizi ve konunun iliniz dahilindeki mahalli idareler ile mahalli idare birliklerine duyurulmasını rica ederim."

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 31.01.2008 tarihli "Eğitim Semineri" konulu Yazı:

"İlgi: 2007/26 sayılı Genelgemiz.

Bilindiği üzere mahalli idarelerin seçilmiş ve atanmış personelinin yurtdışı görevlendirmelerinde uyulacak usul ve esaslar Bakanlığımızın 2005/62 sayılı Genelgesinde belirlenmiş ve bu genelgede 25.10.2007 tarihinde yapılan değişiklikle "kamuya yararlı dernek" ibaresi genelge metninden çıkarılarak, bundan böyle hiçbir kişi dernek, şirket, vakıf vb. kuruluşlar tarafından kurs, seminer, inceleme gezisi vb. adlarla yurtdışında düzenlenen programlar için mahalli idarelerimizden personel görevlendirilmeyeceği ve harcırah ödenmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yine mahalli idare birliği, dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlarca düzenlenecek eğitim, kurs, konferans, seminer ve benzeri adlar altındaki faaliyetler ile ilgili temel esas ve usulleri belirleyen Bakanlığımızın 2007/26 sayılı Genelgesinin 7 nci maddesinde bu tür faaliyetlerin sadece yurt içinde düzenleneceği ve yurt dışında bu tür faaliyet düzenlenmesi için talepte bulunulmayacağı düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bakanlığımıza ulaşan bazı bilgilerden bazı derneklerin (Mahalli İdarelere Hizmet Derneğinin 28 Ocak - 01 Şubat tarihlerinde KKTC'de yapacağını duyurduğu eğitim ve inceleme gezisi buna bir örnektir) bu düzenlemelere rağmen yurt dışında düzenledikleri bu tür faaliyetler için mahalli idarelere duyuru yapıp davetiye gönderdikleri ve mahalli idarelerin de bu programlara personel görevlendirdikleri tespit edilmiş olup, bu durum mezkûr programa personel görevlendiren mahalli idareler için sorumluluk doğurabilecektir.

Bilgilerinizi ve iliniz dahilindeki belediyelerin uyarılarak yukarıda belirtilen genelge hükümlerine uygun hareket etmeli hususunda uyarılmalarını rica ederim."

IV- YURT İÇİ EĞİTİM SEMİNERLERİNİN DÜZENLENMESİ

Bilindiği üzere, yıllardan beri mahalli idarelere yönelik olarak İçişleri Bakanlığı, TODAİE, Belediye Birlikleri ve sivil toplum kuruluşları olarak Dernekler, mahalli idarelere yönelik olarak eğitim seminerleri düzenlemektedir.

İçişleri Bakanlığı, 2007 yılında yayınladığı 21.02.2007 tarihli genelge ile, mahalli idarelere (il özel idaresi, belediye, mahalli idare birliği) yönelik olarak düzenlenecek eğitim programlarında, eğitim programını düzenleyecek olan mahalli idare birliği, dernek, vakıf, şirket vb kurum ve kuruluşların önceden İçişleri Bakanlığından izin almaları zorunluluğunu getirmiştir.

Esasında, yapılan bu düzenlemenin birçok yönden Anayasa'ya ve Kanunlara aykırı olduğu ileri sürülebilir. Hatta Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na da aykırılığı öne sürülebilir. Ancak, bir düzenlemenin yanlışlığını veya doğruluğunu tartışmak ayrı, ona uygun olarak davranmak ayrı bir şeydir.

Dolayısıyla İçişleri Bakanlığının yürürlükte olan Eğitim Semineri ile ilgili Genelgelerine, il özel idarelerinin, belediyelerin ve mahalli idare birliklerinin uyması gerekmektedir.

İçişleri Bakanlığının Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 21.02.2007 tarih ve 2007/26 sayılı "Eğitim Faaliyetleri" konulu Genelgesinde; mahalli idare birliği, dernek vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlarca düzenlenen eğitim ve benzeri hizmetlere mahalli idare personelinin katılımı ve bütçeden ödeme yapılabilmesi için, söz konusu faaliyeti düzenleyecek kurum ve kuruluşlar tarafından, eğitim veya faaliyet programı, programda görev alacak kişiler, programın uygulanacağı yer ve katılımcı ücreti de belirlenerek önceden İçişleri Bakanlığından izin alınacağı belirtilmiştir.

Ancak, İçişleri Bakanlığı bu Genelge'de 24.01.2008 tarihinde değişikliğe gitmiştir. Bu değişiklikle mahalli idare birliklerinin (Kuruluş amaçlarından biri mahalli idare personelinin eğitilmesi olan Belediye Birlikleri gibi. 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 20. maddesi ve onaylı Tüzüklerinde bu yönde hükümler mevcuttur.) yapacakları eğitim seminerleri için önceden İçişleri Bakanlığından izin almalarına gerek olmadığı belirtilmiştir.

Bakanlığın Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 24.01.2008 tarihli "Eğitim Semineri" konulu Genelgesine göre; mahalli idare birliklerinin kamu tüzel kişisi olmaları ve üyelerine dönük olarak kurs, konferans, seminer ve benzeri adlar altında eğitim faaliyeti yapmaları tüzükleri gereği olduğundan, bu birlikler yapacakları eğitim faaliyetleri için bundan böyle İçişleri Bakanlığından izin almayacakları belirtilmiştir.

Son duruma göre; yurt içinde eğitim semineri düzenlenmesi için ikili bir ayırım yapmak gerekmektedir:

- 1-** Belediye Birliklerinin (mahalli idare birliği) düzenleyecekleri eğitim seminerleri.
- 2-** Dernek vakıf, şirket ve benzeri kuruluşların düzenleyecekleri eğitim seminerleri.

Belediye Birlikleri, düzenleyecekleri eğitim seminerleri için önceden İçişleri Bakanlığından izin almayacaklardır. İl özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birlikleri, belediye birliklerinin düzenledikleri eğitim seminerlerine katılımcı göndermek ve bütçelerinden ödeme yapmak için İçişleri Bakanlığından aldıkları seminer izninin olup olmadığına bakmayacaklardır.

Buna karşılık, dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlar düzenleyecekleri eğitim seminerleri için önceden İçişleri Bakanlığından izin almak durumundadırlar. Esasında, söz konusu bu izin eğitim seminerini düzenleyen bu nitelikteki kuruluşlar için değil, bu seminere katılımcı gönderen mahalli idareler (il özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birlikleri) için önem arz etmektedir.

İçişleri Bakanlığı genelgelerinde de bahsedildiği gibi, yurt içinde düzenlenen eğitim seminerlerine katılımcı gönderip, bütçelerden ödeme yapılabilmesi için dernek vakıf, şirket ve benzeri kuruluşun seminer düzenlemek için önceden İçişleri Bakanlığından izin alıp almadığına bakmaları gerekmektedir. Aksi halde bu gibi kuruluşların izinsiz

olarak düzenledikleri eğitim seminerlerine katılımcı gönderip bütçelerden ödeme yapılması, ödeme yapanlar açısından sorumluluk doğuracaktır.

Belediye birlikleri İçişleri Bakanlığından izin almadan seminer yapabilmelerine rağmen, seminer ücretlerinin belirlenmesinde dernek vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlar gibi aynı esaslara tabidirler.

Buna göre, gerek mahalli idare birlikleri (belediye birlikleri) ve gerekse diğer kurum ve kuruluşlar eğitim ücretlerini belirlerken, seminer ücretinin günlük, konaklama dahil memur maaş katsayısının 2500 rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarı geçmemesine dikkat edeceklerdir. Daha doğrusu, seminere katılımcı gönderen belediye, il özel idaresi ve mahalli idare birlikleri, gönderdikleri her bir kişi için günlük en fazla belirtilen bu rakamı ödeyebileceklerdir. Bazı durumlarda, seminer ücretleri bu rakamların üstünde olabilmektedir. Bu gibi durumlarda ise, aşan kısmın kurum bütçelerinden değil de seminere katılan şahıslar tarafından karşılanması gerekmektedir.

Bu başlık altında belirtilen hususlara uymamanın, seminere katılımcı gönderip ödeme yapanlar açısından sorumluluk doğurabileceği bilinmelidir. Bu husus, İçişleri Bakanlığının ilgili genelgesinde de belirtilmiştir.

Bazı fikir sahipleri, yapılacak seminerlerin 5724 sayılı 2008 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun E Cetveli'nin 23. maddesi ve ayrıca 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33. maddesine dayanılarak hazırlanan, 31 Aralık 2005 tarihli "Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği"nin 36. ve 15 Temmuz 2007 tarihli "Mahallî İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği"nin 28. maddeleri hükümlerine uygun olarak düzenlenebileceğini ve dolaylı da olsa İçişleri Bakanlığından izin alınmasının gerekli olmadığını ileri sürmektedirler. Bu iddia ile, izin almadan eğitim semineri düzenleyen bir çok kuruluş ta mevcuttur.

Ancak, son zamanlarda bazı belediyelerden bize gelen sorular, Dernekler ile Birliklerin işbirliği yaparak seminer düzenlemeleri halinde durumun ne olacağı, izin gerekip gerekmediği hususları üzerinde yoğunlaşmaktadır.

Öncelikle, birliklerin Derneklerle işbirliği yapma imkanlarının olup olmadığına bakmak gerekmektedir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanununun 22. maddesinin dördüncü fıkrasına göre, birliklerde diğer kuruluşlarla ilişkiler konusunda Belediye Kanunu hükümleri uygulanır.

5393 sayılı Belediye Kanununun 75. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre, kamu yararına çalışan dernekler ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir.

Dolayısıyla, bir mahalli idare birliğinin her hangi bir dernekle işbirliği yaparak faaliyet gerçekleştirmesinin yolu, o derneğin kamu yararına olmasına bağlıdır. Ancak, bu duruma bile faaliyet, birliğin faaliyeti olmalıdır. Hizmeti sunan mahalli idare birliği olmalı, hizmette bedeli birliğe ödenerek satın alınmalıdır.

Kanaatimizce, İçişleri Bakanlığı genelgeleri yürürlükte olduğu sürece, onlara uygun olarak hareket edilmesi, bu genelgelerin mevzuata aykırı olduğunun düşünülmesi halinde dava konusu edilmesi en uygun yol olacaktır. Yoksa bir genelgeye aykırı davranmak, yürürlükteki tüm genelgelere de aykırı davranılabileceği sonucunu doğurur ki, böyle bir mantık bizi çok kötü sonuçlara götürebilir.

V- YURT DIŐI, EĞİTİM, İNCELEME VE ARAŞTIRMA PROGRAMLARININ DÜZENLENMESİ

İçişleri Bakanlığının Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 21.02.2007 tarih ve 2007/26 sayılı "Eğitim Faaliyetleri" konulu Genelgesinde; eğitim faaliyetlerinin sadece yurt içinde düzenleneceğini, yurt dışında bu tür faaliyet düzenlenmesinin mümkün olmadığı ve bunun için talepte dahi bulunulamayacağı belirtilmiştir.

İçişleri Bakanlığının Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü çıkışlı 25.10.2007 tarihli "Yurtdışı Görevlendirme" konulu Genelgesinde ise, yurt dışında düzenlenecek eğitim programlarını düzenleyebilecek kurum ve kuruluşlar ile ilgili yeni açıklamalar yapılmıŐtır.

Genelgede; "bundan böyle hiçbir kişi, dernek, Şirket, vakıf vb. kuruluşlar tarafından kurs, seminer, inceleme gezisi vb. adlarla yurtdışında düzenlenen programlar için personel görevlendirilmeyecek ve harcırah ödenmeyecektir." Denilmek suretiyle ve yasaklanan kurum ve kuruluşlar arasında mahalli idare birlikleri (dolayısıyla belediye birlikleri) sayılmamıŐtır.

Aynı Şekilde, 2007/26 sayılı Eğitim Faaliyetleri konulu Genelgede değişiklik yapan 24.01.2008 tarihli "Eğitim Semineri" konulu Genelge ile mahalli idare birlikleri (Belediye Birlikleri) seminer düzenlenmesi açısından Genelge dıŐına çıkarılmıŐtır. Böylece, 2007/26 sayılı Genelgede yer alan "eğitim faaliyetlerinin sadece yurt içinde düzenleneceğini, yurt dışında bu tür faaliyet düzenlenmesinin mümkün olmadığı ve bunun için talepte dahi bulunulamayacağı" yönündeki düzenlemenin mahalli idare birlikleri (belediye birlikleri) açısından hiçbir bağlayıcılığı kalmamıŐtır.

Belirtilen söz konusu genelgeler ile, mahalli idare birliklerinden olan belediye birliklerinin yurt dışında eğitim, inceleme ve araştırma programları düzenlemesinin önünde her hangi bir yasaklayıcı düzenleme kalmamıŐtır.

Burada, yurt dıŐı için yapılacak görevlendirmelerde mevzuatın öngördüğu hususlara uyulması (25.10.2007 tarihli genelgede belirtilmiştir.) yeterli olacaktır.

İçişleri Bakanlığı 31.01.2008 tarihinde yayınladığı bir genelge ile, bazı derneklerin yapılan düzenlemelere rağmen yurt dışında düzenledikleri faaliyetler için mahalli idarelere duyuru yapıp davetiye gönderdikleri ve mahalli idarelerin de bu programlara personel görevlendirdikleri tespit edilmiş olup, bu durum mezkûr programa personel görevlendiren mahalli idareler için sorumluluk doğurabileceği ifade edilerek, mahalli idare birlikleri bu yasaklamanın dışında tutulmuştur.

Yurt dışında düzenlenecek bu tür programlara katılanlar için yapılacak ödemelerde dikkate alınacak limit, harcıraha konu olabilecek unsurlar (harcıraha konu olacak unsurlar: yevmiye, uçak gibi ulaşım giderleri, belli sınırlar içerisinde konaklama giderleri v.s.) olacak, 21.02.2007 tarihli genelge yer alan limitler dikkate alınmayacaktır.

VI- SONUÇ:

Sonuç itibariyle mahalli idarelere (il özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birlikleri ile bağlı kuruluşları) yönelik olarak düzenlenen eğitim seminerlerine katılımcı gönderilebilmesi ve seminer ücretlerinin bütçelerden ödenebilmesi için;

- Semineri düzenleyen kurum bir mahalli idare birliği olan Belediye Birlikleri ise İçişleri Bakanlığından izin almaları zorunluluğunun olmamasından dolayı, İçişleri Bakanlığı izni aranmaksızın personel gönderilebilecek ve seminer ücretleri (Bakanlık genelgesinde belirtilen günlük limiti aşmamak kaydıyla) kurum bütçelerinden ödenebilecektir.

- Semineri düzenleyen kuruluş dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşlar ise, seminere personel gönderilebilmesi ve bütçeden ödeme yapılabilmesi için İçişleri Bakanlığından seminer düzenlenmesi için izinlerinin bulunup bulunmadığına bakılacak, eğer söz konusu izin yoksa personel görevlendirilemeyecek ve bütçeden herhangi bir ödeme yapılamayacaktır. Eğer izin alınmış ise, bu durumda personel gönderilebilecek ve genelge ile düzenlenen limiti aşmamak kaydıyla bütçelerinden ödeme yapabileceklerdir.

Aksi davranışın, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33. maddesine dayanılarak hazırlanan, 31 Aralık 2005 tarihli "Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği"nin 36. ve 15 Temmuz 2007 tarihli "Mahallî İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği"nin 28. maddeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61. maddesi uyarınca muhasebe yetkilileri açısından sorumluluk doğurmayacağı bazı kişilerce ifade edilmesine rağmen; asıl sorumluluğun genelgeye aykırı olarak görevlendirme yapan yetkili amirlerde ve ödeme talimatını veren harcama yetkililerinde olacağı da düşünülerek, Belediye Birlikleri haricinde izin almadan seminer yapan dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşların yaptığı seminerler için personel görevlendiren yetkililer ve bütçeden ödeme yapılması talimatını veren harcama yetkilileri açısından sorumluluk getirebileceği bilinmelidir.

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, amacı mevzuat konusunda mahalli idareler personelini bilgilendirmek, eğitmek ve doğru konusunda yönlendirmek olması gereken seminer düzenleyici kurum ve kuruluşların, konan kurallara daha titizlikle uymaları ve eğitim faaliyetinin, eğitim seminerinin planlanması ve duyurulması aşamalarını da kapsamı gerektiğini düşünmekteyiz. Her aşamada, amacına uygun olarak hareket edilmesi, hukuki ve etik olan davranış şekli olacaktır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA